

18. Niels Rasmussen

Niels Rasmussen blev født den 21. maj 1815 i Ballen, Øster Skjerninge, Svendborg Amt, faderen var **Rasmus Nielsen (kaldet Thorseng)** og moderen var **Gytte Kirstine Jespersen (kaldet Holm)**. Niels blev døbt den 4. august 1815.

Konfirmation

Niels bliver konfirmeret 10. april 1831 (Første søndag efter Påske 1831).

Niels flytter rundt

Niels kan godt lide at se sig omkring, så han flytter en del rundt i nabosognene. I 1836 burde han stå i Lægdsrullen for Skaarup Sogn (Svendborg amt – Lægd 35 med nummer 38), men jeg har endnu ikke fundet ham der. I 1838 tilgangsrulle N for Ollerup Sogn (Svendborg amt – N – Lægd 27) finder jeg ham som N264. I 1839 finder jeg ham igen i Egense Sogn (Svendborg amt – O – Lægd 28), hvor han står som nr. 265.

I folketællingen 1940 er Niels tjenestekarl hos Gårdmand Anders Jensen, matr. nr. 39 i Egense by. Det er dog sønnen Anders Jensen, der bestyrer gården. Ud over Niels er der også to tjenestepiger på gården.

Næste gang, jeg finder ham, er i Lægdrullens tillægssrulle Q for Tvede Sogn (Lægd 41) i 1841, hvor han står med løbenr. Q467. Næste gang, han dukker op, er i hovedrullen for 1842, hvor han er hjemme i Ballen igen (Lægd 34), hans nye løbenr. i lægdsrullen er nu 160. Han er målt til 63½” = 161 cm. Han har været indkaldt til 3. Livregiment. I rullerne står hans fader, som Rasmus Nielsen, mens faderen i lægdrullerne ved Niels's storebroder Jesper hedder Rasmus Thorsing 18/1814 målt til 61 ¾”. Ved storebroderen Ditlev hedder faderen også Rasmus Nielsen.

Da Niels er 21 (1836), er han i Skårup, som 23-årig (1838) er han i Ollerup, som 24-årig i Egense, som 26-årig (1841) er han i Tved og som 27-årig er han hjemme i Ballen igen.

Niels med kone og børn

Den 14. april 1837 får han en datter, et slegfredbarn¹⁾, som får navnet **Johanne Kirstine Nielsen**. Moderen er **Kirsten Hansdatter**, på fødselstidspunktet bor Kirsten hos **Ras. Thorsengs Enke** i Ballen, dvs. Kirsten på dette tidspunkt bor i Niels's hjem sammen med hans moder.

Faddere

1. Testes. Johanne Margrethe Rasmusdatter i Egense, bar Barnet
2. Husmand Rasmus Jensens Kone
3. ” Hans Jensen Alle af Ballen
4. ” og Smed Peder Larsen
5. Ungkarl Mads Rasmussen

Hans andet barn er en datter, som får navnet **Anne Kathrine Nielsen**, hun bliver født den 5. april 1841, som et Slegfredbarn. Moderen Tjenestepige Kirsten Hansdatter, som opholder sig hos Rasmus Thorsengs Enke i Ballen. Udlagt som barnefader er ungkarl Niels Rasmussen, som opholder sig i Staagerup i Ollerup sogn, Staagerup ligger op mod grænsen til Stenstrup sogn.

Faddere

1. Tjenestepige Maren Hansdatter i Ø.Skjerninge, bar Barnet.
2. Gårdmand Mads Rasmussens Kone
3. Gårdmand Mads Rasmussen
4. Gårdmand Hans Ditlev Madsen Alle i Ballen
5. Husmand Ditlev Madsen

1. Bryllup

Den 17. december 1841 bliver Niels så gift med **Kirsten Hansdatter**.

Et barn uden for ægteskabet

Den 25. juni 1842 får Niels en datter på efterbevilling, som får navnet **Anne Johanne Nielsen**. Moderen Pigen **Johanne Marie Magdalene Matiesdatter** til huse hos Johan Matias Gotlibsen i Hundtofte Mark. Som fader udlagtes: **Niels Rasmussen** den gang Ungkarl nu gift og Indsiddet i Ballen i Ø. Skjerninge Sogn. Johanne har på det tidspunkt allerede en søn på 3 år, som hedder **Peder Rasmussen**. Jeg har også fundet Johanne, som Johanne Marie Magdalene Johansdatter. Hendes fader er muligvis Johan Matias Gotliebsen af Viborg (68 år i 1845).

Faddere

- Pigen Kirsten Matiasdatter af Svendborg og Husmand Ole Thomsens Kone i Hundtofte Mark, Ungkarl Jens Matiesen i Raarud, Husmand Rasmus Pedersen og Ungkarl Søren Jensen af Hundtofte Mark.

3. barn i ægteskabet

Kirsten og Niels's tredje barn bliver en søn, som får navnet **Rasmus**, efter Niels's fader. Rasmus bliver født den 15. februar 1843 i Ballen og Døbt i Øster Skjerninge kirke.

1) Slegfredbarn er på det tidspunkt, navnet for et barn som er født uden for ægteskabet

Faddere

1. Tjenestepigen Karen Hansdatter af Egense bar Barn
2. Gårdmand Jesper Rasmussens Kone i Østerskjærninge
3. Gårdmand Kristen Pedersen
4. Husmand Claus Larsen Begge af Ballen
5. Ungkarl Knud Hansen af Egense

En konfirmation

Rasmus bliver konfirmeret i Sct. Nikolaj kirke i Svendborg den 1. Søndag efter Paaske den 19. April 1857, præsten skriver om ham i kirkebogen, kundskab: God, opførsel: Meget god.

I 1857 optages Rasmus i lægdsrullen for Svendborg købstad (lægds nr. 90). I lægdsrullen står, at han overføres til Sørullen, som halvbefaren R - K 343 - 2/62.

Katastrofen

Kirsten bliver gravid en fjerde gang, men denne gang går det galt, hun føder en dødfødt pige den 16. januar 1846, men ulykken stopper ikke ved det. Kirsten får en blodstyrning og dør i barselssengen.

2. Bryllup

Niels har ikke megen tid til sorg, for han har tre børn, der skal passes, han er Indsiddet og dagleier, så han skal ud at tjene til det daglige brød, så allerede den 17. april 1846 gifter Niels sig med **Johanne Marie Magdalene Matiasdatter** fra Stenstrup²⁾. De bliver gift i Øster Skærninge kirke. Nu er Johanne ikke nogen ukendt pige i familien, det var nemlig hende han tidligere har fået datteren **Anne Johanne** med. Sammen med Johanne kommer også en søn som Johanne har fået i Brudager den 17. august 1840, hans navn er **Peder Rasmussen**. Peders far var **Rasmus Pedersen** fra Svendborg, da Peder blev født. Peder blev døbt i Kirken 12. september 1840. I kirkebogen står hans mor som Pigen Johanne Hansdatter, Udlagt Barnefader Rasmus Pedersen, tjener i Svendborg.

Faddere

Kirsten Mathiasdatter, Svendborg,
Niels Pedersens Kone i Gudme,
Niels Pedersen,
Christoffer Hansen,
Rasmus Jørgensen Samme.

Da Peder bliver født skriver præsten forkert i kirkebogen. Året efter Peders fødsel indskrives han i lægdsrullen for Brudager og der står at Peder Rasmussen født 17. august 1840 er søn af Johanne Marie Mathiasdatter.

Familien flytter

Den 21. april 1846 rejser Niels fra Ballen med familien. Der er nok lidt for meget snak i det lille samfund om, at

Kirsten lige er død, og nu bliver han gift med en pige, som han oven i købet har en datter på 4 år med. Så Niels flytter til Svendborg med sin nye kone, muligvis fordi han har fået en chance for at få sit eget husmandssted. Næste gang, der er oplysninger om Niels, dukker han nemlig op som Husmand i Hallindskov.

Han har haft travlt for allerede 8 måneder efter brylluppet den 13. december 1846 nedkommer Johanne med en datter, som får navnet: **Sophie Kirstine**, hun bliver døbt i Sct. Nikolaj kirke i Svendborg. På det tidspunkt er Niels husmand i Hallindskov.

Faddere

Husmand Jens Mathiesens Hustru i Hundtofte,
Husmand Niels Nielsens Hustru paa Hallindskov,
Husmand Jens Mathiesen fra Hundtofte,
Claus Larsen fra Ballen og
Ungkarl Jesper Rasmussen.

Endnu en sorg

Nu indtræffer endnu en ulykke i Niels's liv, idet hans og Johannes første datter, **Anne Johanne** dør den 13. juni 1847, kun 5 år gammel. I kirkebogen står Ubekjendt aarsag. Niels er Husmand, ham og Johanne bor da i Hallindskov.

Deres næste barn kommer til verden den 5. november 1849, hun får navn efter den datter, som døde og kommer til at hedde: **Ane Johanne**. Hun bliver døbt den 6. januar 1850.

Faddere

Pigen Caroline Nielsen og
Juliane Hansdatter,
Ungkarl Jesper Rasmussen,
Husmand Hans Hansen og
Bondemand Rasmus Hansen Alle af Hallindskov.

I 1849 får Danmark sin første grundlov og i forbindelse med dens indførelse laves der om på reglerne for indskrivning i lægdsrullen, derfor bliver Peder slettet af lægdsrullen. Det samme sker med den yngre broder Rasmus.

I FT 1850 bor på Hallindskov Mark, Svendborg.

Niels Rasmussen, 34, Gift, Dagleier, Westerskiærninge
Marie Matiasdatter, 40, Gift, Hans Kone, Steenstrup
Peder Rasmussen, 10, Ugift, Deres Børn, Gudme
Trine Nielsdatter, 8, Ugift, Deres Børn, Westerskiærning
Rasmus Nielsen, 6, Ugift, Deres Børn, - Do -
Sophie Nielsen, 4, Ugift, Deres Børn, Nicolai, Svendb.
Johanne Nielsen, 1, Ugift, Deres Børn, - Do -

I FT 1855 træffer vi

2) I kapitel 9 med datteren Anne Kathrine findes et diagram, der viser giftermål og børn i familien.

Niels (39 år) som Avlsbruger i Hallindskov i hans husstand findes:

Johanne Marie Madsdatter (47 år),

Anne Cathrine (14 år),

Rasmus (12 år),

Sophia (8 år) og

Anne Johanne (5 år).

I FT 1860 er familien flyttet ind til Svendborg, nu bor de i Kjedelsmedstræde. Husstanden består nu af

Dagleier, Husfader Niels Rasmussen (44 år),

Hans kone Johanne Mathiesen (50 år),

Sophie (14 år) og

Anne Johanne (11 år).

I FT 1870 bor familien i Kjedelsmedstræde 609, Forhus i Stuen:

Niels Rasmussen, 56 aar, Født i Ø. Skjerninge, Husfader, Dagleier,

Johanne Marie Mathiasen, 62 aar, Stenstrup Sogn, Husmoder,

Anne Johanne Nielsen, 22 aar, Svendborg, Datter.

Huset ejes af Bundtmager Andersen.

Peders helbred

Det sidste jeg ved om Peder stammer fra lægdsrullen for Svendborg Købstad, hovedrullen 1856. Her står der at Peder bliver ”Kasseret ham for stedse Udygtig til al Militair Tjeneste. Udygtigheds Pas 15/6 1863”, han er en ret stor dreng han sesionsmåles til 68½ tomme = 1,79 m høj. Årsagen til at han bliver kasseret opgives, som Landbruger med ubehandlet Blodårebrok. Derefter har jeg ikke fundet oplysninger om Peder, eller hvor han flytter hen.

Død ifølge kirkebogen

Niels dør den 30. november 1875, i kirkebogen står, at han er 63 Aar, men aldersangivelsen er forkert, da han faktisk er 60 år. Der står endvidere, at han er Dagleier og bopæl er Vestergade, det sidste passer, idet da hans kone Johanne dør, står der, at sidste fælles bopæl var Vestergade 69. Der står også at dødsårsagen er Alderdom, se dødsårsagen fra dødsanmeldelsen herunder.

Udskrift fra dødsanmeldelsesprotokol, Svendborg Byfoged 1860 – 89

1875, 30. november. Dagleier Niels Rasmussen, Dødsårsag: Brystsyege. Alder: 63, Enke og myndige Arvinger. Enken i uskiftet Bo med Arvingerne, Svendborg.

Tiden efter Niels

I 1880 bor Johanne i Vestergade nr. 560, Matr. nr. 9

Hun står i folketællingen, som Marie Rasmussen, Enke 72 år, lever af at sælge brød og husmoder. Hun bor sammen med Ole Jørgensen, 56 år, gift, født i Øster Skerninge Sogn, han er Arbejdsmand og Husfader. Hans

kone er Ane Kathrine Jørgensen, født Hansen, 46 år, hun er født i Stoense Sogn, de har også en datter boende der hedder Jørgine Jørgensen, 12 år, født i Svendborg.

Næste gang jeg finder noget om Johanne er i folketællingen 1890

Da bor hun i Vestergade 57 på loftet. Hun står med navnet Marie Rasmussen og angives til at være 78 år og født i Stenstrup sogn, hvilket er forkert, hun er rent faktisk 81 år og hun er født i Lunde sogn, Lunde sogn er nabosogn til Stenstrup. Hun opgives som Enke og husmoder, som ernærer sig ved Strygearbejde.

Den 21. april 1891 kan hun ikke klare sig selv mere, hun kommer ind på Fattiggården på Gruppemøllestræde, i det man kalder ”forsørgelsesafdelingen”, det er den bygning, der ligger ud mod gaden over for den tidligere Teknisk Skole, årsagen til indlogeringen angives til Alderssvagelighed.

Johannes død

Da Johanne Marie dør, står der følgende i Kirkebogen for Vor Frue Sogn, Svendborg. (Fattiggaarden). Den 6. september 1893. I fattiggården journal angives hendes dødsårsag til Alderssvækkelse.

Hanne Marie Magdalene Mathiasen. Enke efter Arbejdsmand Niels Rasmussen i Svendborg, født i Høje, Lunde Sogn i december 1809. Datter af Arbejdsmand **Johan Mathias Gottleb** og Hustru **Ane Marie Rasmussen** sidste fælles bopæl Vestergade 69. 83 Aar.

Her opgives formentlig hendes kaldenavn, ingen på fattiggården vidste åbenbart at hun var døbt Johanne.

